

2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV
PROVASI SORULARI (ORTA DÜZEY)
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 11. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE
DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Uçak tasarımcısı olmak isterken savaş uçağı pilotu olan genç, Kore toprakları üzerindeki yirmi sekizinci seferi sırasında korkunç bir kaza geçirir. Saatteki hızı 560 kilometreyi bulduğu bir anda, uçağının sağ kanadı, alçaktan uçan saldırı uçakları için düşmanın hazırladığı bir bubi tuzağı kablosuna yakalanır. Kanadının iki metreye yakın bir kısmı parçalanan uçak havada yalpalamaya başlayınca genç pilot hemen fırlatma koltuğuna davranır. Uçağı bir yana kendisi bir yana savrulduktan sonra suya inmeyi planlar ama hesaba katmadığı rüzgâr onu bir pirinç tarlasına düşürür.

a. Yukarıdaki parçadan hareketle hikâyenin yapı unsurlarını bulup yazınız.

b. Yukarıdaki parçada altı çizili sözcüklerin anlamını parçadan hareketle yazınız ve bu sözcüklerin kullanarak birer cümlede siz yazınız.

2. Suskunluğum: yol arkadaşım, ev arkadaşım, çay arkadaşım... Aslında zor iştir suskunluğu tanımak. Hatta çoğu insan onun ismini bilir de kendisini bir türlü gerçek anlamda tanıyamaz. Oysa insanın kendi kendine kavuşmasının en garanti biçimini, en gerçek sevdaların iklimini bize susmalardan başka ne sağlayabilir ki?

Bu parçada yazarın ne anlatmak istediğini birkaç cümleyle açıklayınız.

3. Bedri istasyona giderken bir arabaya binmişti. Yolda birkaç arkadaşıyla beraber giden Macide'yi gördü. Çocuklar hocalarını başlarını eğerek selamladılar.

Bu parçayı oluşturan cümlelerin öğelerini aşağıya yazınız.

4. Kültürü çok geniş değerli bir dostum geçen gün bana diyordu ki:

—Artık benim için yeryüzünde bir tek eğlence kaldı: Okumak. Hiçbir şeyden tatlı bir duygu alamıyorum. İnsanlardan kaçan yabanî bir mahlûk oldum.

Bu diyalogda kullanılan noktalama işaretlerinin işlevlerini yazınız.

5.

I. Şiir

Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak

Sular sarardı yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta

(Ahmet Haşım)

II. Şiir

İçinden tanırım ben o elleri,
Onlar ki zahirde viran olurlar;
Ardıçlı dağları, çamlı belleri
Aşanlar Şirin'e hayran olurlar.

Dökülür köpüklü sular yarından,
Baharlar yaratır kışın karından;
İçenler sihirli pınarlarından
Şöyle bir silkinir, ceylan olurlar!..

(Faruk Nafiz Çamlıbel)

Yukardaki şiirleri yazıldıkları dönemlerin özelliklerine göre karşılaştırıp değerlendiriniz.

6.

Gök mavi, başak sarışın...
Tadı ne güzel barışın.
Karlari ılık olacak
Yarın yuvalarda kışın.

Bu şiirden hareketle siz de barış temalı bir şiir yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

7. Aşağıda giriş bölümü verilen hikâyeyi yapı unsurlarına dikkat ederek tamamlayınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Kasabaya yeni gelen yabancı hırsızlar soyacakları evi ayrıntısıyla bilen yegâne aç ve muhtaç çocuğu samanlıkta oynayan bir alay çocuğun arasından nasıl ayırabilirdi? Hem güpegündüz kasaba sokaklarında dolaşan üç yabancınn kimse tarafından görülmemiş olmasına da imkân yoktu. Çocuk herhalde suçluları biliyor fakat nedense kim olduklarını söylemekten çekiniyordu.

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

2024-2025 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI 11. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI 1. DÖNEM 2. YAZILI ORTAK SINAV
PROVASI SORULARI CEVAP ANAHTARI (ORTA DÜZEY)
(SORULAR MEB'İN YAYIMLADIĞI 11. SINIF ORTAK SINAV SENARYOLARINDAN SENARYO 1'E GÖRE DÜZENLENMİŞTİR.)

1. Uçak tasarımcısı olmak isterken savaş uçağı pilotu olan genç, Kore toprakları üzerindeki yirmi sekizinci seferi sırasında korkunç bir kaza geçirir. Saatteki hızı 560 kilometreyi bulduğu bir anda, uçağının sağ kanadı, alçaktan uçan saldırı uçakları için düşmanın hazırladığı bir bubi tuzağı kablosuna yakalanır. Kanadının iki metreye yakın bir kısmı parçalanmış uçak havada yalpalamaya başlayınca genç pilot hemen fırlatma koltuğuna davranır. Uçağı bir yana kendisi bir yana savrulduktan sonra suya inmeyi planlar ama hesaba katmadığı rüzgâr onu bir pirinç tarlasına düşürür.

a. Yukarıdaki parçadan hareketle hikâyenin yapı unsurlarını bulup yazınız.

Kişiler: Genç pilot

Zaman: Belirsiz

Yer: Kore toprakları üzeri

Olay: Genç pilotun uçağının düşmesi

b. Yukarıdaki parçada altı çizili sözcüklerin anlamını parçadan hareketle yazınız ve bu sözcüklerin kullanarak birer cümlede siz yazınız.

Yalpalamak: Sağa sola sallanarak yürümek

Hesaba katmamak: Plan yaparken akla gelmeyen farklı işlerin ortaya çıkması

Kafasını kapiya çarpan papağan önce yalpaladı, sonra sağa doğru devrildi.

Yaz tatilini planlarken yaz döneminde çok güzel bir iş teklifi alacağını hesaba katmamıştı.

2. Suskunluğum: yol arkadaşım, ev arkadaşım, çay arkadaşım... Aslında zor iştir suskunluğu tanımak. Hatta çoğu insan onun ismini bilir de kendisini bir türlü gerçek anlamda tanıyamaz. Oysa insanın kendi kendine kavuşmasının en garanti biçimini, en gerçek sevdaların iklimini bize susmalardan başka ne sağlayabilir ki?

Bu parçada yazarın ne anlatmak istediğini birkaç cümleyle açıklayınız.

İnsanın kendini tanıyabilmesi yalnız kalıp kendine dönmesiyle mümkün olur.

3. Bedri istasyona giderken bir arabaya binmişti. Yolda birkaç arkadaşıyla beraber giden Macide'yi gördü. Çocuklar hocalarını başlarını eğerek selamladılar.

Bu parçayı oluşturan cümlelerin öğelerini aşağıya yazınız.

Bedri istasyona giderken bir arabaya binmişti.

Ö ZT YT Y

Yolda birkaç arkadaşıyla beraber giden Macide'yi gördü.

YT ZT Y

Çocuklar hocalarını başlarını eğerek selamladılar.

Ö B.li N ZT Y

4. Kültürü çok geniş değerli bir dostum geçen gün bana diyordu ki:

—Artık benim için yeryüzünde bir tek eğlence kaldı: Okumak. Hiçbir şeyden tatlı bir duygu alamıyorum. İnsanlardan kaçan yabanî bir mahlûk oldum.

Bu diyalogda kullanılan noktalama işaretlerinin işlevlerini yazınız.

İki nokta: Diyalogdan önceki cümleden sonra konulur.

Konuşma çizgisi: Diyaloglarda konuşan kişinin cümlesinden hemen önce kullanılır.

İki nokta: Açıklama yapılacak cümleden sonra konur.

Nokta: Bitmiş cümlelerin sonuna konur.

5.

I. Şiir

Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak

Sular sarardı yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta

(Ahmet Haşım)

II. Şiir

İçinden tanırım ben o elleri,
Onlar ki zahirde viran olurlar;
Ardıçlı dağları, çamlı belleri
Aşanlar Şirin'e hayran olurlar.

Dökülür köpüklü sular yarından,
Baharlar yaratır kışın karından;
İçenler sihirli pınarlarından
Şöyle bir silkinir, ceylan olurlar!..

(Faruk Nafiz Çamlıbel)

Yukardaki şiirleri yazıldıkları dönemlerin özelliklerine göre karşılaştırıp değerlendiriniz.

Ahmet Haşım, Fecriati edebiyatının en önemli temsilcisidir ve sembolizm akımının Türk edebiyatındaki en büyük temsilcisidir. Savunduğu şiir ilkeleri gereği şiirlerinde imgelere bolca yer vermiştir. Öz şiir anlayışının ilk örneklerini veren şair *Merdiven* adlı şiirinde mecazlı ifadelerle ve imgelerle kapalı bir anlatım yapmıştır. Yani herkesin ruh dünyasına göre anlamlandırılabilircek şiirler yazmıştır.

Faruk Nafiz Çamlıbel ise Milli Edebiyat ilkeleriyle şiir yazmış, daha çok milli konulara yönelmiştir. Anadolu'yu ve Anadolu insanını lirik bir şekilde anlatmıştır. Daha açık ve anlaşılır bir dil kullanmıştır. Halk şiirinin ahenk unsurlarıyla şiir dilini örmüştür.

6.

Gök mavi, başak sarışın...
Tadı ne güzel barışın.
Karları ılık olacak
Yarın yuvalarda kışın.

Bu şiirden hareketle siz de barış temalı bir şiir yazınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Kime ne faydası var savaşın
Her ademoğlu olsun arkadaşın
Gölgesi bile yeter insanlığa
Herkesi mutlu eden barışın

7. Aşağıda giriş bölümü verilen hikâyeyi yapı unsurlarına dikkat ederek tamamlayınız. (Yazınız; cümle sayısı, verilen konu, fikir, tutarlılık, bütünlük, üslup ile imla ve noktalama kurallarına uygunluk bakımından değerlendirilecektir.)

Kasabaya yeni gelen yabancı hırsızlar soyacakları evi ayrıntısıyla bilen yegâne aç ve muhtaç çocuğu samanlıkta oynayan bir alay çocuğun arasından nasıl ayırabilirdi? Hem güpegündüz kasaba sokaklarında dolaşan üç yabancıнын kimse tarafından görülmemiş olmasına da imkân yoktu. Çocuk herhalde suçluları biliyor fakat nedense kim olduklarını söylemekten çekiniyordu.

Kasabaya yeni gelen yabancı hırsızlar soyacakları evi ayrıntısıyla bilen yegâne aç ve muhtaç çocuğu samanlıkta oynayan bir alay çocuğun arasından nasıl ayırabilirdi? Hem güpegündüz kasaba sokaklarında dolaşan üç yabancıнын kimse tarafından görülmemiş olmasına da imkân yoktu. Çocuk herhalde suçluları biliyor fakat nedense kim olduklarını söylemekten çekiniyordu.

Kasabaya yeni gelen üç yabancı, gözünün önünde garip hiçbir şey görülemiyordu. Yaşlılar kahvede otururken onları birkaç kez uzaktan görmüş, insanların üzerlerindeki yıpranmış giysilerle kervansarayın önünde oyalandıklarını söylemişti. Ancak bunların asıl niyetini kimse tahmin edememişti. Olayın kilit noktasında, samanlıkta oynayan çocuklar vardı. Hırsızların ayrıntılı bir plana sahip olduğu belliydi çünkü soyulacak olan ev, kasabanın en varlıklı ailesi olan Kazım Bey'inkiydi.

Kazım Bey'in konağı, altın işlemeli avizeleri, işlemeli kapıları ve kasabadaki en değerli mücevher koleksiyonuyla tanınırdı. Yabancılar, bu serveti öğrenmiş ve verimli planlar yapmışlardı. Ancak onları kolaylaştıracak, kasabanın en dayanıklı çocuğu olan Ali'den almışlardı. Ali, beş yaşındaydı ve genellikle eski kıyafetler içinde, yalınayak dolaşırdı. Annesi hastaydı, babası ise yıllar önce bir maden kazasında ölmüştü. Yabancılar, Ali'ye bir tas sıcak yemek ve birkaç şekerleme vererek onun güvenini kazanmışlardı.

Ali, bir gün samanlıkta onlarla birlikte yaşamayı, yabancıların kulağına Kazım Bey'in konağıyla ilgili küçük ama önemli ayrıntıları fısıldamıştı. "Kasanın anahtarı, salondaki büyük resmin arkasında saklı" dedi çocukça bir saflıkla. Ancak birkaç gün sonra yabancıların kötü niyetli olduğu anlaşılmış, içi korkuyla dolmuştu.

Gece geç saatlerde yabancılar harekete geçti. Sessiz adımlarla konağın bahçesine süzöldüler. Ay ışığı, onları ince bir silüet gibi vuruyordu. Tam resmin arkasındaki anahtara ulaşacakken aniden bir ses yankılandı. "Durun!" diye bağırın küçük bir ses...

Ali, vicdanına yenik düşmüş ve arkadaşlarından biri olan Mehmet'e durumu anlatmıştı. Mehmet de hemen babasına haber vermiş, olay hızla büyümüşü. Hırsızların konağa gireceği haberi bütün kasabaya yayıldı. O gece Kazım Bey'in konağında sadece aile değil, kasabanın tüm yardıma gelmişti. Ali'nin çığlığıyla birlikte, saklanan kasabalılar birer birer ortaya çıktı. Elleriindeki fenerler, yabancıların yüzlerini aydınlattı. Üç adam, çevrelerinin sarıldığı fark edince ellerini kaldırıp teslim oldular. Kasabanın ileri gelenlerinden Hüseyin Efendi, onları sorguladı. Yabancıları ertesi gün şehre götürölüp yetkililere teslim ettiler.

Ali'nin suça karıştığını öğrenenler, önce ona kızdı. Ancak bir çocuğun saflığı ve çaresizliği içinde bu tuzağa düştüğünü anlayınca, ona yardım etme kararı aldılar. Ali, bir daha doğru ve yanlış arasında seçim yapmak zorunda kaldığında vicdanını dinlemesini öğrenmişti. Kasabalılar da çaresizliğin bile doğru yollarla fırsata dönüşümünü bir kez daha anladılar. Böylece kasaba, o geceden sonra sadece bir hırsızlığı engellemekle kalmamış, kendi özündeki yardımlaşma ve dayanışma da pekişmişti.

SÜRE YAYINLARI ZÜMRESİ

